

PROFESOR EUGENIUSZ RAJNIK
– BIOGRAM

Profesor Eugeniusz Rajnik urodził się 11.11.1946 roku w Rypinie. W 1965 roku ukończył Liceum Pedagogiczne w Brodnicy i rozpoczął studia na filologii germańskiej w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które ukończył w 1970 roku po złożeniu pracy magisterskiej pt. *Zusammenbildung im Deutschen*. W latach 1970-75 był kolejno zatrudniony jako asystent-stażysta, lektor, starszy asystent w Instytucie Filologii Germańskiej UAM. W 1975 obronił rozprawę doktorską napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzej Z. Bzdęgi pt. *Zusammenbildungen im Deutschen und Dänischen*. Od 1975 roku do 1984 pracował jako adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej, a od 1984 do 1989 w Katedrze Skandynawistyki UAM. Uchwałą Rady Wydziału Filologicznego UAM z 20.03.1986, zatwierdzoną przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną do Spraw Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów w Warszawie 26.05.1988, otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filologii duńskiej na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Tautonyme Personenbezeichnungen im Dänischen und Polnischen. Eine kontrastive Studie*. Od 4.11.1986 do 31.08.1987 pełnił funkcję tłumacza przy Ambasadzie Polski w Kopenhadze. Od 1.01.1989 do 1.09.1993 był zatrudniony na stanowisku docenta, a od 1993 do 1998 na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Na stanowisku profesora zwyczajnego w Katedrze Skandynawistyki UAM pracuje od 2014.

W swojej karierze zajmował wiele stanowisk, m.in. wicedyrektora Instytutu Filologii Germańskiej ds. filologii skandynawskich (1981-1984), pełnomocnika Dziekana Wydziału Neofilologii d/s studenckich w Katedrze Skandynawistyki UAM, a od 1991 do 2007 kierownika Katedry Skandynawistyki (1.11.2000-31.01.2005 Katedry Skandynawistyki i Baltologii). W latach 1993-1999 był kierownikiem Zakładu Języków Skandynawskich i funkcję tę pełni ponownie od 2010.

Przez wiele lat był również przewodniczącym Komisji Rekrutacyjnej na filologię skandynawskie. Działalność organizacyjna Profesora obejmuje również członkostwo w wielu wydziałowych komisjach oraz od 2009 funkcję wiceprzewodniczącego I Komisji ds. przeprowadzania przewodów doktorskich na Wydziale Neofilologii UAM.

W latach 1973-1979 był ponadto wiceprzewodniczącym, a w latach 1979-1992 przewodniczącym, Oddziału Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Duńskiej w Poznaniu i członkiem Zarządu Głównego tegoż Towarzystwa w Warszawie. W trakcie swojej pracy odbył wiele staży naukowych na duńskich uniwersytetach w Århus i Kopenhadze.

Za swoje osiągnięcia naukowe oraz organizacyjne został wielokrotnie wyróżniony nagrodami Ministra oraz Rektora: Nagroda (III stopnia) Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki – 1979; Nagrodą (III stopnia) Ministra Edukacji Narodowej – 1989; Srebrnym Krzyżem Zasługi – 1998; Nagrodami Rektora UAM za osiągnięcia w pracy dydaktycznej i za działalność naukową – 1971, 1975, 1976, 1983, 1990, 2000, 2007, 2012.

Profesor zasiada w Międzynarodowym Komitecie Redakcyjnym językoznawczego czasopisma duńskiego RASK (Internationaltidsskrift for sprog og kommunikation) oraz jest członkiem korespondentem Instytutu Polsko-Skandynawskiego w Kopenhadze.

W pracy naukowej głównym obszarem zainteresowań Profesora Rajnika jest językoznawstwo duńskie i niemieckie ze szczególnym uwzględnieniem morfologii i słowotwórstwa. Z tego też zakresu pochodzi gros jego publikacji, w tym 3 monografie. Jego dorobek naukowy ma charakter w wielu obszarach wręcz pionierski, obejmujący takie dziedziny językoznawstwa jak językoznawstwo opisowe, kontrastywne oraz stosowane. W publikacjach Profesora znaleźć można zagadnienia z zakresu morfologii, słowotwórstwa i semantyki. Jest on jednym z pierwszych polskich badaczy zajmujących się językiem duńskim i należy bez wątpienia do pionierów duńsko-polskich badań kontrastywnych w Polsce o niekwestionowanym wkładzie w badania. Jego praca naukowa zaowocowała autorstwem bądź współautorstwem ponad 40 publikacji naukowych, w tym 7 książek wśród których do najważniejszych należą *Moviering der Personenbezeichnungen im Deutschen und Dänischen* /współautor Erik Hansen/ (1982); *Tautonyme Personenbezeichnungen im Dänischen und Polnischen. Eine kontrastive Studie* (1987); *Wortbildung des Substantivs im Dänischen – explizite und implizite Derivation* (2011).

W swojej karierze Profesor Eugeniusz Rajnik wziął udział w ponad 50 międzynarodowych konferencjach naukowych, sam był organizatorem 14 na terenie Polski. Wygłosił też 9 wykładów gościnnych na zaproszenie uniwersytetów w Danii oraz Niemczech.

Profesor Eugeniusz Rajnik był promotorem wielu prac licencjackich i magisterskich z zakresu językoznawstwa duńskiego, oraz 2 doktorskich. Zrecenzował 9 prac doktorskich z zakresu językoznawstwa duńskiego, szwedzkiego, norweskiego i niemieckiego.

Praca dydaktyczna Profesora obejmuje szerokie spektrum przedmiotów, od takich jak praktyczna nauka języka duńskiego i niemieckiego, gramatyka opisowa języków duńskiego i niemieckiego, gramatyka praktyczna języka

duńskiego, gramatyka kontrastywna polsko-duńska po historię języka duńskiego, seminaria licencjackie i magisterskie, seminaria przedmiotowe z zakresu językoznawstwa, wykłady monograficzne.

Profesor Eugeniusz Rajnik oprócz prac naukowych poświęcił również wiele uwagi nauczaniu języka duńskiego, czego dowodem jest autorstwo 3 opracowań gramatyki języka duńskiego, z których pierwsze – *Zarys gramatyki języka duńskiego* (1978) – przez wiele lat służyło jako jedyna gramatyka dla polskich studentów uczących się języka duńskiego. Potrzeby dydaktyczne i brak pełniejszego kompendium z gramatyki języka duńskiego skłoniły Profesora do opracowania kolejnej gramatyki języka duńskiego, uwzględniającej zmiany językowe, które zaszły w języku duńskim od napisania wcześniejszego zarysu. Po ukazaniu się obszernego opracowania pt. *Gramatyka języka duńskiego. Morfologia* (1999) Profesor zauważył potrzebę napisania gramatyki, która byłaby bardziej przydatna w pierwszym okresie nauki języka duńskiego i zawierała ćwiczenia gramatyczne. Efektem tego są *Podstawy gramatyki języka duńskiego z ćwiczeniami* (2006, II wyd. poprawione 2014).

Opracowania Profesora Rajnika są jedynymi gramatykami języka duńskiego dla Polaków, z których korzystają studenci nie tylko w jego Alma mater. Wśród jego innych publikacji są również we współautorstwie *Mini-rozmówki duńskie* i *Mini-słownik polsko-duński* oraz *Rozmówki skandynawskie*.

Profesor Eugeniusz Rajnik poświęcił całe swoje życie badaniu i nauczaniu języka duńskiego. Jak ważne dla niego jest propagowanie i popularyzowanie Danii i duńskości, widać wyraźnie w jego publikacjach i całej działalności naukowo-dydaktycznej.

TIL PROFESSOR EUGENIUSZ RAJNIK
VED HANS 70-ÅRS FØDSELSDAG

Professor Eugeniusz Rajnik blev født 11.11.1946 i Rypin. I 1965 afsluttede han Pædagogisk Gymnasium i Brodnica og begyndte at studere tysk filologi på Institutet for Germansk ved Adam Mickiewicz Universitetet i Poznań, som han afsluttede efter at have indleveret specialet under titlen *Zusammenbildung im Deutschen*. 1970-75 var han ansat som undervisningsassistent, underviser, overundervisningsassistent på Institutet for Germansk ved Adam Mickiewicz Universitetet i Poznań. I 1975 forsvarede han sin ph.d.-afhandling, der blev skrevet under vejledning af prof. Andrzej Z. Bzdęga, med titlen *Zusammenbildungen im Deutschen und Dänischen*. I årene 1975-1984 arbejdede han som forskningsadjunkt på Institutet for Germansk og 1984-1989 på Institut for Skandinaviske Studier. Den 26.5.1988 godkendte Centralkommissionen for videnskabsgrader og -titler ved Statsministeren i Warszawa vedtægten fra Fakultetsrådet af Filologisk Fakultet af den 20.3.1986 og han fik videnskabsgraden doktor habil inden for humaniora med speciale i dansk filologi. grundlaget til graden var doktorafhandlingen *Tautonyme Personenbezeichnungen im Dänischen und Polnischen. Eine kontrastive Studie*. Fra 4.11.1986 til 31.8.1987 arbejdede han som tolk og translator på den polske ambassade i København. Fra 1.1.1989 til 1.9.1993 var han ansat som docent og fra 1993 til 1998 som ekstraordinær professor. Som ordinær professor ved Institutet for Skandinaviske Studier har han arbejdet siden 2014.

I sin karriere har professoren haft mange funktioner bl.a. vicedirektør for skandinaviske studier ved Institutet for Germansk (1981-1984), repræsentant for dekanen med ansvaret for de studerende ved Institutet for Skandinaviske Studier, og fra 1991 til 2007 – leder for Institutet for Skandinaviske Studier (1.11.2000-31.1.2005 – Institutet for Skandinaviske og Baltiske Studier). 1993-1999 var han leder af Afdelingen for Skandinaviske Sprog og har haft denne funktion igen siden 2010.

I mange år har professor Rajnik været formand for optagelsesudvalget på de skandinaviske filologier. Hans organisationsarbejde omfatter også medlemskab i flere fakultetsudvalg samt funktionen af næstformand for et af Ph.d.-udvalgene ved Det Neofilologiske Fakultet ved Adam Mickiewicz Universitetet i Poznań.

I perioden 1973-1979 var han derudover næstformand, og 1979-1992 formand for Dansk-polsk Venskabsforenings afdeling i Poznań og medlem af dennes Hovedbestyrelse i Warszawa. I sin karriere har han flere gange haft forskningsophold på universiteterne i Aarhus og København.

For sine videnskabelige og organisatoriske præstationer er professor Rajnik flere gange blevet hædret med Ministerens og Rektorens priser: Prisen fra Ministeren for Videnskab, Højere Uddannelser og Teknik (III Grad) – 1979, Undervisningsministerens pris (III Grad) – 1989, Fortjenesteskors (sølv) – 1998, Rektorens priser for didaktik og forskningsarbejde – 1971, 1975, 1976, 1983, 1990, 2000, 2007, 2012.

Professoren er medlem af den Internationale Redaktionskomite for det danske lingvistiske tidsskrift RASK (Internationalt tidsskrift for sprog og kommunikation) og er korrespondentmedlem på det Polsk-Skandinaviske Institut i København.

I forskningsarbejdet ligger hans interesse først og fremmest inden for dansk og tysk lingvistik og ikke mindst morfologi og orddannelse. Det er også disse områder, de fleste af hans publikationer – deriblandt 3 monografier – omfatter. Professorens videnskabelige udbytte er på mange områder af banebrydende karakter, og dækker lingvistiske grene som deskriptiv, kontrastiv og anvendt lingvistik. I hans publikationer kan man finde problemstillinger inden for morfologi, orddannelse og semantik. Han er en af de første polske forskere, der begyndte at beskæftige sig med det danske sprog, og hører uden tvivl til pionerne inden for dansk-polsk kontrastiv forskning i Polen, med ubestridt indsats i denne forskning. Hans arbejde har resulteret i over 40 videnskabelige publikationer, deriblandt 7 bøger. De vigtigste af dem er *Movierung der Personenbezeichnungen im Deutschen und Dänischen* (medforfatter Erik Hansen) (1982); *Tautonyme Personenbezeichnungen im Dänischen und Polnischen. Eine kontrastive Studie* (1987) og *Wortbildung des Substantivs im Dänischen – explizite und implizite Derivation* (2011).

Professor Eugeniusz Rajnik har deltaget i over 50 internationale konferencer og har selv organiseret 14 i Polen. Han har desuden holdt 9 gæsteforelæsninger på invitation fra universiteter i Danmark og Tyskland.

Professoren har været vejleder på mange bacheloropgaver og specialer, og 2 ph.d.-afhandlinger inden for dansk lingvistik. Han har bedømt 9 ph.d.-afhandlinger inden for dansk, svensk, norsk og tysk lingvistik.

Undervisningsarbejdet omfatter et bredt spektrum af fag, fra fag som praktisk sprogfærdighed i dansk og tysk, deskriptiv grammatik af dansk og tysk, praktisk dansk grammatik, polsk-dansk kontrastiv grammatik til dansk sproghistorie bachelor- og kandidatseminarer, lingvistiske seminarer og foredrag.

Udover videnskabelige værker har han også været meget opmærksom på undervisningen i det danske sprog, hvilket resulterede i udgivelsen af 3 grammatikker over det danske sprog. Den første *Zarys gramatyki języka duńskiego*

(1978) blev i mange år brugt som den eneste grammatik for de polske danskstuderende. Det store didaktiske behov og manglende større grammatik gjorde, at professoren skrev sin næste grammatik over det danske sprog, som skulle tage højde for de sproglige forandringer, der var sket i dansk siden den første (grammatik) blev udgivet. Efter, at den omfattende *Gramatyka języka duńskiego. Morfologia* (1999) udkom, bemærkede professoren, at der var behov for at skrive yderligere én grammatik, som ville være mere passende for den første periode i danskindlæringen og desuden ville indeholde grammatiske øvelser. Resultatet blev bogen *Podstawy gramatyki języka duńskiego z ćwiczeniami* (2006, II oplæg. med rettelser 2014).

Grammatikkerne, som professoren er forfatter til, er de eneste grammatikker over det danske sprog for polakker, der ikke kun bruges af de studerende på hans Alma Mater.

Blandt andre af hans publikationer er det værd at nævne *Mini-rozmówki duńskie* (Dansk miniparlør), *Mini-słownik polsko-duński* (Mini polsk-dansk ordbog) og *Rozmówki skandynawskie* (Skandinavisk parlør), som han er medforfatter til.

Professor Eugeniusz Rajnik har brugt en stor del af sit liv på at forske og undervise i dansk. Hvor vigtigt det er for ham at udbrede kendskabet til Danmark og det danske sprog, kan tydeligt ses i hans publikationer og hele hans videnskabelige og didaktiske virksomhed.

